

HASTANELERİN HEM DÜNYA HEM VERİMLİLİK İÇİN ÇEVRE DOSTU OLMAYA İHTİYACI VAR

GÜNÜMÜZDE MODA OLMaktan ÇIKIP GERÇEK ANLAMINI BULMAYA BAŞLAYAN "ÇEVRE DOSTU" KAVRAMI, FAZLA GÜNDEME GELMESE DE HASTANELERE VE SAĞLIK KURUMLARINA DA PEK ÇOK FAYDA SAĞLIYOR.

Ekolojik yapılar, çevre dostu binalar, LEED ve BREEAM sertifikaları... Bunlar son birkaç yıldır gündemimize giren ancak bugün mutlulukla ülkemizde de standartlaşmaya başladığını gördüğümüz kavramları temsil ediyor. Bu çevre dostu yapıların sağlık sektöründeki yansımalarına baktığımızda ise sadece doğayı koruma değil, verimlilik anlamında da önemli faydaları olduğu görülüyor.

Bir hastaneyi ele alalım. Büyüklüğü fark etmeksizin hemen her hastane binasında birkaç nokta öne çıkar. Sunulan hizmetlerin çeşitliliği, hastaların hastanede kalma süreleri, yatak sayısı vb. Bu noktalar, ister spe-

sifik bir alanda hizmet veren küçük ya da orta ölçekli hastaneler olsun, isterse Türkiye'de "şehir hastaneleri" olarak tanımlanan binlerce yataklı büyük sağlık kompleksleri olsun yatak sayısı haricinde pek değişmez.

Konuya bu açıdan yaklaştığımızda, her bir hastane-nin verimlilik adına yapabileceklerine dair bir liste de oluşturulabiliyor. Enerji tüketimini azaltmaya yönelik girişimler, kullanılan materyallerin daha uzun ömürlü olması ilk akla gelenler. Yılın 365 günü, 7/24 çalışan bir yapıda enerji maliyetleri ister istemez ilk sırada kendine yer buluyor.

SAĞLIK SEKTÖRÜNÜN GÜNDEMİNDEKİ "KAĞITSIZ HASTANE" VE "HASTASIZ HASTANE" YAKLAŞIMLARI ÇEVRE DOSTU VE SÜRDÜRÜLEBİLİR YAPIYI DESTEKLEYECEK.

Bir hastane nasıl çevre dostu olur?

Basit bir bakış açısıyla her bir hastaneyi aslında bir fabrika gibi de düşünmek mümkün. Hem hastaneler hem de fabrikalar çoğunlukla 7/24 çalışan, içlerindeki cihaz ve makinelerin sürekli faal olduğu, aydınlatma sistemlerinin neredeyse hiç kapanmadığı yerler. Bununla birlikte acil durum sistemlerinin hastanelerde hastalar, fabrikalarda makineler için durmaksızın çalıştığını ekleyebiliriz. Her ikisinde de ölçek büyüdükçe enerji tüketiminin artması, hastaneleri de diğer tüm yapılar gibi sürdürülebilir olmaya zorluyor.

Peki bir hastaneyi sürdürülebilir kılan faktörler neler? Burada üç ana başlıktan söz etmek mümkün: Çevrecilik, verimlilik ve kalite. Sonuncudan başlarsak kalite faktöründe teknolojiyi doğru ve etkin bir şekilde kullanmanın etkileri görülüyor. Tüm hastane süreçlerini kapsayan gelişmiş bir "Hastane Yönetim Bilgi Sistemi", hastaların kalış süreleri, hasta bilgilerinin güvenli bir şekilde saklanması, istendiğinde hızlı bir şekilde erişim sağlanabilmesi gibi alt bileşenleri bünyesinde barındırıyor. Kalite için gösterilen bu yaklaşım bir sağlık işletmesini daha verimli hale getirmeye yardımcı oluyor. Verimli olmak içinse ekipmanların doğru bir planlamayla, doğru bir şekilde kullanımı, toplam kullanım sürelerinin uzunluğu, klinik harici diğer operasyonların (yemek, otopark, güvenlik vb.) etkinliği ve mevcut sistemle entegrasyonu önem kazanıyor. Yapılan her bir işlem daha mutlu ve sağlığına kavuşmuş hastalar olarak hastanenin verimliliğine katkı sağlıyor.

Çevrecilik bileşenini ise iki farklı başlık altında ele almakta fayda var. Birincisi, tipik bina teknolojileri örneklerinde olduğu gibi aydınlatma otomasyonları, yenilenebilir enerjiden daha fazla faydalanma, yağmur sularının toplanıp arıtılarak en azından bahçe sulamasında kullanılması, kullanılmayan odaların

doğru bir planlama ve elbette teknolojinin yardımıyla kullanımın hemen öncesinde otomatik olarak hazır hale getirilmesi ilk akla gelenler. İkinci başlık ise, teşhis ve tedavi için kullanılan cihazların enerji tüketiminde kendini gösteriyor. Enerji verimliliği bilinciyle üretilmiş bilgisayarlı tomografi gibi görüntüleme cihazları, tıpkı evlerimizdeki beyaz eşyaların yaptığı gibi hastanelerin de karbon ayak izinin azaltmaya yardımcı oluyor.

Hastane yöneticileri bilinçleniyor

Bu açıdan baktığımızda hastane yöneticilerinin yıldan yıla daha fazla bilinçlendiğini söylemek mümkün. Bugün Türkiye'de yeni inşaa edilen hastanelerin pek çoğunun günümüzün çevre dostu standartlarına göre yapıldığını söyleyebiliriz. Bununla birlikte, eski hastanelerin de çeşitli modernizasyon projeleriyle iyileştirme adımları attığını görebiliyoruz.

Sevindirici olan bir nokta, bu yaklaşımın yalnızca özel sektör tarafında değil, kamu tarafında da hayat bulması. Örneğin yeniden inşaa edilen Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Türkiye'nin LEED Gold sertifikasına aday ilk kamu hastanesi olma niteliği taşıyor. İstanbul'da yeniden yapılan diğer önemli hastanelerden Kartal Dr. Lütfi Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi de aynı şekilde LEED Gold için adaylar.

Sağlık sektörünün gündemindeki "kağıtsız hastane" ve özellikle kronik hastalıklara sahip olan hastaların uzaktan takip edilerek hastaneye sürekli gelme ihtiyacını ortadan kaldırabilecek "hastasız hastane" yaklaşımları bu çevre dostu ve sürdürülebilir yapıyı destekleyecek. Önemli olan, hastane yöneticilerinin doğru teknolojiyi tercih ederek bunu sağlayacak ortamı hazırlamasından geçiyor. □

Ufuk Eren kimdir?

Türkiye'de sağlık sektörünün tecrübeli isimlerinden biri olan Ufuk Eren, Siemens Sağlık Sektörü'nde uluslararası çapta üst düzey yöneticilik, Acıbadem Sağlık Grubu'nda İcra Kurulu Üyeliği, Türkiye ve İsviçre'de büyük hastanelerin yönetim fonksiyonlarında görev almıştır. 25 yılı aşkın bir süredir sağlık sektörüne hem Türkiye'de hem de dünyada yön veren isimlerden biri olan Eren, sahip olduğu deneyimi kurucusu olduğu Volitan Danışmanlık'ta sürdürmektedir. Volitan'da, 2005'ten bu yana pek çok PPP projesinde edindiği bilgi birikimini bu alanda yatırım yapmak isteyen yerli ve yabancı şirketlere sunan Ufuk Eren, bu kapsamda iş planı ve fizibilite hazırlama süreçlerine ilaveten doğru teknoloji ve yöntemlerin tercih edilmesi noktasında da müşterilerine destek sunmaktadır. Volitan Danışmanlık, ayrıca sağlıkta PPP projelerinde organizasyonu kolaylaştıracak bir GPO (Group Purchasing Organization - Grup Satın Alma Organizasyonu) kurmak için dünyada bu alandaki en büyük firmayla bölgesel ortaklık konusundaki çalışmalarını sürdürmektedir. Dünya'nın lider danışmanlık firmalarından EY'in bölgesel Sağlık Sektörü kıdemli danışmanı olan Eren aynı zamanda da Türkiye Sağlık Platformu kurucusu ve lideridir.